

die Algen zu streichen und den Schizomyceten beizuzählen. Doch dürften dieselben nicht zu *Sarcina* gehören, sondern gleich *Protococcus roseo-persicinus* der Coccenform irgend einer Beggiatoa entsprechend sein. *M. violacea* Kütz. ist von *Prot. roseo-persicinus* nur verschieden durch die Anordnung der Zellchen zu einschichtigen Täfelchen, die jedoch leicht zerfallen und oft unvollständig zu finden sind, so dass man hier ebenso häufig auch unregelmässige Zellaggregate antrifft. Bei Recognoscirung dieser Species wolle man sich aber nicht auf Rabenh. Alg. Sachsens No. 650 und 857 stützen. Die daselbst mitgetheilten Objecte sind nicht *M. violacea*, sondern erstere No. *M. glauca*, letztere *M. aeruginea*.

Repertorium.

Wittrock et Nordstedt, *Algae aquae dulcis exsiccatae.*
Fasc. 13 et 14.

Wir geben zunächst das Inhaltsverzeichniss dieser beiden neuen Fascikel der bekannten werthvollen Sammlung und lassen dann die den einzelnen Nummern beigegebenen Diagnosen und Notizen folgen.

Fasc. 13.		
601	Pleurocladia lacustris A. Br.	618 Cladophora rupestris (L.) Kütz.
602	Bulbochaete mirabilis Wittr.	619 " f. submarina Fosl.
603	Oedogonium crassum (Hass.) Wittr.	620 " glaucescens (Griff.). Kütz.
604	" Landsboroughii (Hass.) Wittr.	621 " hirta Kütz. β borealis Fosl. n. v.
605	" Vaucherii (Le Cl.) A. Br. f. valida.	622 " fracta (Vahl) Kütz. f. vernalis ex exempl. hi- bernatis evoluta.
606	" vernale (Hass.) Wittr.	623—5 Rhizoclonium riparium (Roth) Harv.
607	" cryptoporum β vulgare Wittr. f. dioicum ma- crandrium.	626 " rigidum Gobi. 627 " arenosum (Carm.) Kütz. f.
608	Phaeothamnion confervico- lum Lagerh. n.gen. et sp.	dimorphum Wittr. hieroglyphicum (Ag.) Kütz.
609	Chaetophora Cornu Damae (Roth) Ag.	628 " 629 "
610	" tuberculosa (Roth) Ag.	630 " β macromeres Wittr. n. v.
611	Spongomerpha lanosa (Roth) Kütz. f. villosa (Kütz.) Fosl.	631 lacustre Kütz.
612	" arcta (Dillw.) Kütz.	632 Chaetomorpha Melagonium (Web. et Mohr) Kütz. f. rupincola Aresch.
613	" f. penicilliformis, adult. zoospor.	633 crassa (Ag.) Kütz.
614	" f. pulvinata.	634 Linum (Roth) Kütz.
615	" intermedia Fosl. n. sp.	635 Hormiscia zonata (Web. et Mohr) Aresch.
616	atrovirens Fosl. n. sp.	
617	" cineinnata Fosl. n. sp.	

- 636 *Ulothrix parietina* (Vauch.) Kütz.
 637 " *crenulata* Kütz. β *corticalis* Rabenh. et West.
 638 " *tenerima* Kütz.
 639 *Prasiola crispa* (Lightf.) Menegh.
 640 " *calophylla* (Carm.) Menegh. f. ad *P. stipitatum* vergens.
 641 " *Cornucopiae* J. G. Ag.
 642 " *furfuracea* (Mertens) Menegh.
 643 " *leprosa* (Kütz.) Jess.
 644 *Diplonema percursum* (Ag.) Kjellm.
 645 *Tetraspora cylindrica* (Wahlenb.) Ag.
 646 " *gelatinosa* (Vauch.) Desv.
 647 *Oocardium stratum* Naeg. β *plenum* Wittr.
 648 *Gloeocystis rupestris* (Menegh.) Richt.
 649 *Eremosphaera viridis* De Bar. et *Closterium lineatum* Ehrenb. c. *zygosp.*
 650 *Ophiocytium cochleare* (Eichw.) A. Br. et *Staurastrum erlangense* Reinsch f. B.

Fasc. 14.

- 651 *Mougeotia robusta* (De Bar.) Wittr. β *biornata* Wittr. n. v.
 652 " *calcarea* (Clev.) Wittr. (et *Gonatinema ventricosum* Wittr.)
 653 *Spirogyra maxima* (Hass.) Wittr. f.
 654 " " f.
 655 " *majuscula* Kütz. β *brachymeres* (Stizenb.) Rab. f.
 656 " *catenaeformis* (Hass.) Kütz.
 657 *Euastrum incavatum* Josh. et Nordst. n. sp.
 658 " *binale* (Turp.) Ralfs f. ad β Ralfs.
 659 *Calothrix parietina* (Naeg.) Thur.
 660 *Gloeotrichia Pisum* (Ag.) Thur.
 661 *Rivularia hospita* (Kütz.) Thur.
- 662 *Rivularia Warreniae* (Casp.) Thur.
 663 " *atra* Roth.
 664 " *fluitans* Cohn.
 665 " *haematinus* Ag.
 666 " *f. singularis*, paul. *calcarea*.
 667 *Fischera thermalis* Schwabe.
 668 *Stigonema ocellatum* (Kütz.) Thur. f.
 669 " *minutum* (Ag.) Hass. β *saxicolum* Born. et Flah.
 670 *Tolypothrix flaccida* Kütz.
 671 " *tenuis* Kütz.
 672 " *f. singularis heterocystidibus* fere nullis.
 673 *Seytonema Myochrous* Ag.
 674 " *Hansgirgianum* Richt. n. sp.
 675 *Desmonema Dillwynii* Berk. et Thwait.
 676 *Oscillaria antiliaria* Jürg. β *phormidioides* Kütz.
 677 *Oscillaria Cortiana* (Poll.) Kütz.
 678 " *scandens* Richt. n. sp.
 679 *Spirulina Jenneri* (Hass.) Kütz. β *platensis* Nordst. n. v.
 680 *Anabaena* (*Cylindrospermum*) licheniformis Bory, Kütz.; Bréb.
 681 " *variabilis* Kütz.
 682 *Nostoc verrucosum* Vauch.
 683 " " f. *Mougeotii* (Bréb.) Born. et Thur.
 684 " *pruniforme* (L.) Ag.
 685 " *sphaericum* Vauch. Born. et Thur.
 686 " *commune* Vauch.
 687 " " f. *flagelliformis* (Berk. et Curt.) Flah.
 688 " *humifusum* Carm.
 689 " *Wollnyanum* Richt. n. sp.
 690 " *ellipsosporum* (Desmaz.) Rabenh.
 691 *Linckia* (Roth) Born.
 692 *Coelosphaerium* Kützingianum Naeg. f. major.
 693 *Dermocarpa prasina* (Reinsch) Born.
 694 *Aphanothece nidulans* Richt. n. sp.
 695 " *Mooreana* (Harv.) Lagerh.
 696 *Chroothece* Richteriana Hansg. n. gen. et. sp.

- 697 *Rhodococcus caldarium* Hansg. n. gen. et sp. 699 *Chroococcus turgidus* (Kütz.) Naeg.
698 *Gloeocapsa sabulosa* (Me- 700 „ *aurantio-fuscus* (Kütz.) Rabenh.
negh.) Richt.

Oedogonium crassum (Hass.) Wittr.

Species dioica macrandria, spermogoniis 7—20 cellularibus, crasit. cell. spermog. 34—36 μ , altit. 9—12 μ .

Phaeothamnion Lagerh. nov. gen.

Thallus confervoideus (non mucosus) monopodialiter ramosus, ramis superioribus suberectis, ramis inferioribus patentibus, algis majoribus adnatus. Cellulae vegetativae cylindrica vel subclavatae vel ovoideae; cellulae terminales obtusae vel acutatae, nunquam piliferae; cellula basalis subhemisphaerica, basi in disculum dilatata; membrana cellularum tenuis et hyalina, septis incrassatis; chromatophorae laminae formes, parietales, fusco-viridae vel olivaceae (colore orto e chlorophyllo cum phycanthino mixto). Zoosporangia intercalaria e cellulis vegetativis orta, eadem forma ac cellulae vegetativae. Zoospores binae, bipartitione contenti zoosporangii ortae, olivaceovirides, puncto rubro nullo, ciliis vibratoriis binis, in fine anteriore zoospores positis praeditae, per ostium poriforme zoosporangii examinantes, sine conjugatione germinantes. Cellulae vegetativae (membrana in mucum gelatinosum mutata) bipartitione succedanea in statum palmellaceum transeuntes.

P. confervicolum Lagerh. nov. spec. Character idem ac generis.

Long. cell. veg. 6—10 μ ; lat. cell. veg. 4—8 μ .

„ apic. 6—12 μ ; „ apic. 4—6 μ .

„ bas. 5—6 μ ; „ bas. 9 μ .

„ zoosporang. 6—10 μ ; „ zoosporang. 5—8 μ .

Diam. orif. zoosporang. 3 μ ; diam. zoosp. 4—5 μ .

cell. palmell. 4 μ .

Sueciae in piscina horti botanici Upsaliensis in Cladophoris epiphytica, 18 $\frac{4}{5}$ 84 lectum, domi cultum, 18 $\frac{4}{5}$ 84 praeparatum.

Spongomorpha intermedia Fosl. nov. spec. Sp. flaccida, uncialis, decomposito-ramosa, laxe complicata; ramis ramulisque cauloideis erectis vel saepe patentissimis recurvis, subaequalibus vel raro sursum paullum incrassatis (interdum utrinque subattenuatis); cellulis 60—90 μ crassis, diametro sesqui ad quadruplo (raro ultra) longioribus; ramis rhizoideis in parte superiore paucioribus, in inferiore crebris, cellulis 30—50 μ crassis, diametro 2—6 plo longioribus.

Norvegiae, in scrobiculis saxorum in superiore aquae limite ad Kiberg in Finmarkia orientali 18 $\frac{1}{5}$ 82.

Spongomorpha atrovirens Fosl. nov. spec. Sp. caespitosa, irregulariter decomposito-ramosa; ramis cauloideis erectopotentibus vel patentissimis, ramulis plerumque patentissimis, saepe recurvis, aliis brevibus sublinearibus, aliis longis attenuatis, complicatis; cellulis axis principalis 80—110 μ crassis, diametro aequalibus ad triplo longioribus, ramorum ramulorumque 45—80 μ crassis, diametro sesqui ad quadruplo longioribus; ramis rhizoideis numerosissimis, cellulis 25—35 μ crassis, diametro 2—6plo longioribus.

Specimina in statu adultiore, zoosporigeno.

Norvegiae in scrobiculis saxorum in superiore aquae limite ad Ingö in Finmarkia occidentali 18²²/₈82.

Spongomorpha cincinnata Fosl. nov. spec. Sp. caespitosa, decomposito-ramosa; ramis cauloideis in parte thalli inferiore et media paucis, erecto-adpressis vel interdum patentibus, elongatis, subsimplicibus; ramis ramulisque in parte superiore crebris, sparsis, attenuatis, plerumque patentissimis recurvis, complicatis; axibus principalibus saepe ramis helicoideis (30—50 μ crassis) destitutis, vel ramis cauloideis superioribus helicoideis (?) patentissimis vel descendenteribus obssesis; cellulis axis principalis 90—115 μ , ramorum inferiorum 70—100 μ , superiorum 58—80 μ crassis, diametro in parte superiore et media 2—6plo longioribus, sursum brevioribus, in superiore subaequalibus ad duplo longioribus; ramis rhizoideis inferne paucioribus, cellulis 30—60 μ crassis, diametro duplo ad quadruplo longioribus.

Specimina in statu adultiore, zoosporigeno.

Norvegiae in scrobiculis saxorum in superiore aquae limite ad Ingö in Finmarkia occidentali 18²⁴/₈82.

Cladophora rupestris (L.) Kütz. f. *submarina* Fosl. nov. form. F. ramulis superioribus confertis, saepe erecto patentibus.

a Norvegiae ad Skarsvaag prope Nordkap in scrobe, mare refluxo, aqua dulci perfluxo 18¹⁰/₆82.

b Norvegiae in scrobiculis saxorum (aqua subsalsa) ad Pasvig in Finmarkia orientali 18⁶/₈82.

Cladophora hirta Kütz. β *borealis* Fosl. nov. var. Var. *rigida*, 10—15 cm. alta, decomposito - subdichotoma; segmentis inferioribus nudis vel ramellis paucis subsimplicibus obssesis, superioribus ramellis crebris, simplicibus vel subsimplicibus, plerumque brevibus, erecto-adpressis, sparsis vel subsecundis (raro oppositis), apice acutis; cellulis ramorum 90—120 μ , ramulorum 40—70 μ crassis, diametro subaequalibus ad quadruplo longioribus (plerumque aequalibus).

Specimina in statu adultiore, zoosporigeno.

Norvegiae in scrobiculis saxorum in superiore aquao limite ad Svaerholt in Finmarkia 18 $\frac{1}{2}$ 82.

Rhizoclonium riparium (Roth) Harv. f. typica, crassit. cell. 19—27 μ , altit. par —3plo major. 624— f. valida, crassit. cell. 26—36 μ , altit. $\frac{1}{4}$ minore —2 $\frac{1}{3}$ plo majore. 625— f. tenuior: crass. cell. 15—22 μ , altit. 1 $\frac{1}{4}$ —5plo majore (Rh. litoreum [Lyngb.] Kütz.?)

Rhizoclonium arenosum (Carm.) Kütz. Forma cellulis brevioribus, crassioribus; crass. cell. 27—30 μ altit. 1 $\frac{1}{4}$ —2 $\frac{2}{3}$ plo majore.

Norvegiae in inferiore aquae limite in sinu Sandvigen prope Repvaag in Finmarkia occidentali 18 $\frac{1}{2}$ 82. M. Foslie.

Rhizoclonium dimorphum Wittr. nov. spec. Rh. simplex, longissimum; filis rectis, laxe intricatis; cellulis biformibus: 1:o vegetantibus, laete viridibus, 18—25 μ crassis, longitudine pari —4plo majore, membrana 2—2 $\frac{2}{3}$ μ crassa, 2:o quiescentibus (exsiccatione lenta ortis), pallidis, amylieris, diametro 3 $\frac{1}{2}$ —8plo longioribus.

? *Conferva rivularis* Dillw. Brit. Conferv. tab. 39.

Sueciae in fossa litorali (aqua fere dulci) ad Borgholm Oelandiae 18 $\frac{2}{3}$ 83.

Rhizoclonium hieroglyphicum (Ag.) Kütz. β macromeres Wittr. nov. var.

Var. cellulis longioribus; crassit. cellul. 17—24 μ , longit. 2 $\frac{1}{2}$ —10plo (plerumque 5—6plo) majore.

Sueciae in piscina ad Rydboholm par. Ostra Ryd Up-landiae 18 $\frac{2}{3}$ 82.

Tetraspora cylindrica (Wahlenb.) Ag. Cum cellulis perdurantibus, membrana fusca praeditis; diam. harum cellularum 15 μ , diam. cellul. veget. 6 μ .

Sueciae in flumine Tarrojokk par. Qvikkjokk Lapponiae Lulensis 18 $\frac{1}{2}$ 83. G. Lagerheim.

Mougeotia (Mesocarpus) robusta (De Bar.) Wittr. β biornata Wittr. nov. var. Var. episporio (hyalino) intus verruculoso, verruculis scrobiculos mesosporii explentibus, mesosporio luteo-fusco (distinctissime scrobiculato); crassit. cell. veg. 22—26 μ , altit. 4—8plo maj.; diam. minim. hypnosp. (transversaliter oval.) 30—36 μ , diam. maxim. 42—47 μ .

Sueciae in fossa turfosa ad Norra Bäckebol. par. Gunnarsnäs Daliae 18 $\frac{3}{4}$ 83.

Spirogyra maxima (Hass.) Wittr. F. megaspora, crassiuscula, cellulis vegetativis 146—160 μ crassis, zygo-sporis 130—144 μ in diametr. et circa 96 μ crassis.

Sueciae in piscina ad Thorslunda in Oelandia 18 $\frac{2}{3}$ 83. O. Nordstedt.

Spirogyra maxima (Hass.) Wittr. Diametr. cell. veget. 140—150 μ ; diam. zygospor. 110—120 μ ; crass. zygospor. 76—90 μ . Forma *Spirogyrae orbiculari* Petit, *Spirog. d. envir. de Paris* p. 31, tab. XII f. 1—2, proxima.

Sueciae in fossa ad Strandtorp paroeciae Repplinge in Oelandia 18²/₈ 83. O. Nordstedt.

Spirogyra majuscula Kütz. β brachymeres (Stizenb.) Rabenh. Forma minor, fasciis chlorophyllaceis plerumque 7, anfractibus $1\frac{1}{3}$ — $2\frac{1}{3}$, cellulis sporiferis subtumidis; crassit. cell. veget. 63—69 μ , altit. $2\frac{1}{4}$ — $4\frac{3}{4}$ plo maj.; crassit. maxim. cell. sporif. 73—90 μ , altit. $1\frac{1}{4}$ — $2\frac{3}{4}$ plo maj.; diam. zygosp. 66—78 μ , crassit. 46—52 μ .

Sueciae ad Lemshaga in insula Vermdön Uplandiae 18¹⁰/₆ 83. Veit Wittrock.

Euastrum incavatum Josh. et Nordst. nov. spec. E. minimum incisura mediana linearis angusta l. intra ostium paullulo dilatata; semicellulae pyramidales e basi dilatata sensim in lobum polarem attenuatae, lateribus leviter latissime retusis, angulis inferioribus oblique truncatis, lobo polari superne tantum levissime dilatato, margine superiore late rotundato medio retuso l. incavato, angulis subacutis; a latere visae ovatae; a vertice conspectae ellipticae; anguli superiores et inferiores oblique e vertice visi obtusi utrinque tuberculo parvo ornati. Membrana glabra. Long. 40—43 μ ; lat. 24 μ , lat. apic. 12 μ ; crass. 14—16 μ .

Habitu *Micrasterias integra* Nordst., *Euastrum ansatum* Ehrenb., E. cuneatum Jenn. huic speciei proxima sunt.

Jamaicae in Morces Cap ad Gordon-Town 1884. Comm. W. Joshua.

Scytonema Hansgirginum P. Richter nov. spec. S. strato late expanso caespite tomentosa subcoriaceo, superficie reticulato-lacunoso, ferrugineo olivaceo vel atropurpureo, trichomatibus implicatis subsimplicibus adscendentibus fragilibus, internis initio cinereo-glaucoscentibus deinde aerugineis vel pallidis, modo indistincte modo distincte articulatis, articulis diametro subaequalibus vel longioribus, cylindraceis vel rotundato-compressis terminalibus tumidis; heterocystidibus sphaericis vel quadratis, subachrois vel luteolis; vagina laevissima, tenui non lamellosa, fusco-aurea vel lutea. Diam. trich. cum vagin. 8—9 μ , sine vagin. 5,5—7,5.

Germaniae ad parietes caldarii in Anger prope Lipsiam 18⁷/₈ 83.

Oscillaria scandens P. Richter nov. spec. O. aërea; trichomatibus 4—6 μ crassis, initio aerugineis deinde chalybeoviolascentibus vel nigrescentibus, obsolete articulatis,

rectis vel flexilibus, interdum fasciculatim congestis, apiculo repente uncinato.

In Rhizoclonium hieroglyphicum (Ag.) Kütz. d. terrestre (Menegh.) Rab. epiphytica.

Germaniae, in parietibus caldarii in Anger prope Lipsiam $18\frac{4}{3}$ 81.

Spirulina Jenneri (Hass.) Kütz. β platensis Nordst. nov. var. Cellulae granulis repletae (latitudine $\frac{1}{3}$ — $\frac{1}{4}$ brevioribus; anfractibus laxis, distantia c. 30—50 μ). Crassitud. 7—8 μ .

Americae meridionalis, ad Montevideo in Uruguay $18\frac{6}{3}$ 84.
leg. Prof. J. Arechavaleta.

Nostoc Wollnyanum P. Richter nov. spec.

N. globosum, molle, plerumque pisi sativi magnitudine; olivaceo-lutescens vel rufo-fuscum, aggregatum, interdum confluens; trichomatibus laxe intricatis, pallide vel dilute aerugineis; cellulis vegetativis ellipticis, arcte connexis, $2\frac{1}{2}$ — $3\frac{1}{2}$ plo longioribus quam latioribus; sporis laevibus subsphaericis, ovalibus ellipticisve numerosis; heterocystidibus sphaericis vel oblongis, hyalinis. Latit. cell. veget. 4—4,5 μ , longit. 10—14 μ ; diam. heterocyst. 5,6 μ ; longit. sporar. 8—14 μ , latit. 7—8 μ .

Species *N. ellipsosporo* (Desmaz.) affinis.

Germaniae, ad parietes caldarii in Anger prope Lipsiam $18\frac{7}{8}$ 83.

Aphanethece nidulans P. Richter nov. spec. A. minutissima in massa subgelatinosa nidulans; cellulæ laete aeruginosæ, bacillares obtusatae, rectæ vel curvulae, aegre conspicuae, divisione facta sphaericæ quasi punctiformes, in familias dense aggregatae, tegumenta hyalina defluentia, raro limitata. Long. ad 3,5 μ , diam. 1 μ .

In consortio Protococci grumosi, Chroococci varii, Chr. violacei (?), Aphanocapsæ Naegelii et Gloeocapsæ atroviridentis maculas obscure prasinas formans.

Germaniae, ad parietes caldarii in Anger prope Lipsiam $18\frac{9}{3}$ 82.

Chroothece Hansg. nov. gen. Cellulae cylindricæ vel oblongo-conicae, utroque fine rotundatae, singulæ vel geminæ, membrana crassa, hyalina, stratum subgelatinosum fusco-luteum formantes. Cytiplasma cellularum pulchre aerugineum vel aurantiaco-luteum, distincte granulatum. Divisio cellularum in unam directionem fit. Sporæ ignotæ.

Ch. Richteriana Hansg. nov. spec. Ch. strato subgelatinoso, subcrasso, aerugineo-luteolo (juv.) vel fusco-luteo, plus minus effuso, cellulis solitariis vel binis, ad 18—24 μ

crassis, 1—2 plo longioribus, tegumentis ad 6 μ crassis, non lamellosis, subachrois; cet. charact. ut in genere.

Bohemiae in terra nuda, muscosa et lichenosa in consortio Calothricis salinae (Schizosiphon salinus Kütz.), Microcolei salini, Lyngbyae salinae etc. ad Auzitz prope Kralup 18 $\frac{6}{4}$ 84.

Rhodococcus Hansg. nov. gen. Cellulae globosae vel subglobosae, singulæ vel 2—4 in familiæ consociatae, stratum subcrustaceum longe lateque expansum, sordide violaceo-purpureum constituentes. Multiplicatio fit cellularum matricalium divisione ad tres dimensiones alternante, more Chroococci vel Pleurococci, a quibus generibus Rhodococcus præcipue violaceo-purpureo cytoplasmate differt.

Rh. caldarium Hansg. nov. spec. R. cellulis 3—6 μ sine tegum., cum teg. 5—15 μ crassis, cytoplasmate pallide vel intensius violaceo-purpureo, membrana tenui, hyalina, plus minus subampla; cet. charact. ut in genere.

Bohemiae in parietibus subhumidis caldarium horti botanici Pragæ 18 $\frac{2}{2}$ 1283.

Gloeocapsa sabulosa (Menegh.) Richt. Vesiculae in statu juvenili hyalinae, postea aurantio-rubrae.

Winter, G. Contributions ad Floram mycologicam lusitanicam. Series V. (S.-A. aus Boletim da Sociedade Broteriana 1883.)

Diese erste vom Referenten bearbeitete Serie portugiesischer Pilze fügt den bisher aus Portugal publicirten 688 Pilz-Species weitere 130 Species hinzu, unter denen sich 29 novæ species befinden. Die Diagnosen dieser neuen Arten mögen hier einen Platz finden.

Sphaerella Mygindæ Winter, nova species.

Perithecia dense gregaria, macula cinerea rotundato-diformia, 1—10 mill. lata, interdum effusa et folii magnam partem occupanti, insidentia, primo immersa, demum sub-superficialia, punctiformia, globosa, poro pertusa, atra, 80—90 μ diam. Ascii elongato-obclavati, in stipitem brevem producti, 36—48 μ longi, infra medianam 7 μ lati, sursum usque 5 μ attenuati. Sporae fusiformes, saepe parum inaequilaterales, bicellulares, cellula superiori parum latiori, hyalinae, inordinate distichæ, 10—12 μ longæ, 2, 5 μ latae.

Ad Mygindæ pallentis Sm. folia arida. Coimbra, in horto botanico. 1.83. N.º 2072. Leg. Moller.

Sphaerella Sophorae Winter, nova species.

Perithecia in macula pallida, exarida, fusco-atro cincta, 2—5 mill. lata, rotundata amphigena, immersa, ostiolo punctiformi perforata, globosa, fusca, 90—110 μ diam. Asci elongato-oblongi, sessiles, sursum vix attenuati, rotundati, 8-spori, 56—68 μ lg., 15—16 μ lati. Sporae subdistichae, oblongae, didymae, hyalinae, medio profunde constrictae, inaequilaterales, cellula superiori latiori, guttulatae, 15—17 μ longae, 7—8 μ latae.

In *Sophorae* spec. foliis vivis. Coimbra, in horto botanico. 8.83. N.º 1775. Leg. Moller.

Gnomonia australis Winter, nova spec.

Perithecia dense sparsa, hypophylla, immersa, demum errumpentia, globosa, membranacea, fusco-atra, 120—200 μ diam. metientia, rostro crasso, cylindrico, apice saepe parum compresso et incrassato, usque 180 μ longo, 20 μ crasso instructa. Asci fusoideo-elongati, 8-spori, 56—60 μ longi, 8—9 μ crassi. Sporae oblongae, utrinque parum attenuatae et rotundatae, inaequilaterales, bicellulares, 4-guttulatae, hyalinae, ad septum constrictae, 14—16 μ longae, 4—4,3 μ crassae.

Ad *Apolonias canariensis* Nees folia arida. Coimbra, in horto botanico. 1.83. N.º 2062. Leg. Moller.

Gnomonia australis Winter.

var. *Lauri* Winter.

Perithecia gregaria, in macula indeterminata, obscuriore hypophylla; asci deorsum in pedicellum brevem attenuati, usque 78 μ longi; sporae interdum usque 18 μ elongatae.

Ad *Lauri nobilis* L. folia arida. Cerca de S. Bento pr. Coimbra. 2.83. N.º 2160. Leg. Moller.

Didymosphaeria Hakeae Winter, nova spec.

Perithecia gregaria, sine macula, immersa, depresso-globosa, ostiolo punctiformi prominulo instructa, membranacea, fusco-atra, 0,25 mill. diam. Asci oblongo-cylindracei, utrinque attenuati, in stipitem brevem producti, 8-spori, 55—75 μ longi, 9—11 μ lati. Sporae distichae, oblongae, supra medianam uniseptatae et profunde constrictae, inaequilaterales, utrinque acuminatae, binucleatae, fuligineae 15—17 μ longae, 4—5,5 μ crassae. Paraphyses filiformes.

Ad *Hakeae salignae* R. Br. folia arida rarissime. Matta de Valle de Canas pr. Coimbra. 11.83. N.º 1918. Leg. Moller.

Leptosphaeria nervisequa Winter, nova spec.

Perithecia secus nervos primarios sparsa, immersa, demum parum prominentia, globosa, ostiolo punctiformi pro-

minulo instructa, membranacea, atra, 250—260 μ diam. Ascii e basi ventricosa sursum attenuati, sessiles, 8-spori, 60—70 μ longi, usque 23 μ (in parte inferiori) lati, paraphysibus numerosis, filiformibus obvallati. Sporae inordinate distichae, oblongae, inaequaliter didymae, 4-septatae, medio profunde, ad alia septa parum constrictae, parte superiore 12—14 μ longa, 6—7 μ lata, biseptata, parte inferiore 8—9 μ longa, 4—5,25 μ lata, uniseptata, hyalinae.

Ad *Smilacis Pseudo-chinae* Lin. folia arida rarissime. Coimbra in horto botanico. 2.83. N.º 2158. Leg. Moller.

Leptosphaeria translucens Winter, nova spec.

Perithecia subsparsa, tecta, translucentia, sub-globosa, ostiolo punctiformi epidermidem perforantia, fere coriacea, atra, 0,2—0,24 mill. diam. Ascii cylindracei, deorsum parum attenuati, sessiles, 75—95 μ longi, 10—11 μ crassi, 8-spori. Sporae distichae, cylindraceae, utrinque rotundatae, interdum parum curvatae, 6-cellulares, cellula quarta (ab ascis apice numerata) perparum incrassata, melleae, demum fuscae, 21—24 μ longae, 5—6 μ crassae. Paraphyses filiformes, ascis superantes.

Ad folia arida *Furcroyae*. Coimbra, in horto botanico. 2.83. N.º 2146. Leg. Moller.

Lophiostoma Mollerianum Winter, nova spec.

Perithecia in macula exarida, grisea, anguste fuscineta, irregulari hypophylla, sparsa, immersa, sub-globosa, ostiolo compresso, integro, prominulo instructa, membranacea, fusco-atra, 200—260 μ diam. Ascii cylindracei, deorsum attenuati, 78—88 μ longi, 9 μ crassi, 8-spori, paraphysibus filiformibus, aequilongis obvallati. Sporae distichae, fusoideo-biconiae, uniseptatae, ad septum profunde constrictae, hyalinae, 4-guttulatae, utrinque appendiculis brevissimis, rotundatis, ca. 1 μ longis praeditae, 14—16 μ longae, 5 μ crassae.

Ad *Quercus cocciferae* L. folia viva. Baleia pr. Coimbra. 2.83. N.º 2152. Leg. Moller.

Observ. Macula aliena videtur. Ostium sub microscopio brevissime fimbriatum.

Coelosphaeria suberis Winter, nova spec.

Perithecia sparsa vel gregaria, superficialia, absque subculo, lentiformia, demum collapso-concava, atra, rugulosa et parcissime pilis brevissimis fuscis, articulatis, obsita, 0,23—0,26 mill. diam. Ascii cylindracei, utrinque parum attenuati, sessiles, 8-spori, 80—90 μ longi, 10 μ crassi, paraphysibus filiformibus obvallati. Sporae inordinate distichae, allantoideae,

fere semiorbiculatim curvatae, hyalinae, continuae, 17—23 μ longae, 3,5 μ crassae.

Ad *Quercus Suberis* L. corticem. Lomba da Arre-gaça pr. Coimbra. 4.83. N.º 1657. Leg. Moller.

Cercospora bicolor Winter, nova spec.

Caespites minutissimi, punctiformes, atri, in macula exarida, in pagina foliorum superiore fusca, margine concentrica griseo-zonata, in pagina inferiore cinerea, area viridula, lata circumdata etiamque lineis concentricis obscurioribus notata, rotundata vel irregulari, usque 8 millim. lata hypophylli. Hyphae densissime fasciculatae, breves, olivaceae, simplices, erectae, parum favulosae, 22—35 μ longae. Sporae filiformes, sursum parum attenuatae, olivaceae, remote septatae, usque 80 μ longae, 3,5 μ crassae.

Ad *Coccoboliae sagittaefoliae* Orteg. folia viva. Coimbra, in horto botanico. 10.83. N.º 1813. Leg. Moller.

Cercospora Echii Winter, nova spec.

Caespites sparsi, minutissimi, in macula exarida, fusca, centro pallidiori, rotundato-angulata vel irregulari, hyporarius epiphylli. Hyphae fasciculatae, erectae, parum torulosae, simplices, pallide fuscae, remote septatae, 40—60 μ longae, 5 μ crassae. Sporidia elongata, sursum paullulum attenuata, remote 3—8 septata, hyalina, usque 80 μ longa, 3,5 μ crassa.

Ad *Echii tuberculati* Lk. folia viva. Villa Franca pr. Coimbra. 7.83. N.º 1726. Leg. Moller.

Cercospora Molleriana Winter, nova spec.

Maculae amphigenae, fuscae, rotundatae seu irregulares, saepe confluentes, non raro marginales et totam marginem occupantes, exaridae et demum in centro expallescentes, griseae, 4 usque 20 (et ultra) millim. latae. Caespituli amphigeni, dense sparsi, minimi, errumpentes. Hyphae e stromate pulvinato, minuto, fusco-atro ortae, brevissimae, simplices vel semel ramosae, torulosae, fuscae, vix septatae, 26 μ ca. longae, 3—4 μ crassae. Conidia longissime cylindracea, apicem versus longe attenuata, multiseptata guttulataque, saepe curvata, usque 95 μ longa, 3,5 μ crassa, subolivacea.

Ad *Arbuti longifoliae* Lois. folia viva. Coimbra in horto botanico. 2.83. N.º 2166. Leg. Moller. — Ad *Arbuti Unedinis* Lin. folia viva languidave prope Caldas do Gerez. 315 m. altit. 8.83. N.º 1722. Leg. Moller.

Cercospora Periclymeni Winter, nova spec.

Maculae amphigenae, fuscae, in pagina foliorum superiore saepe parum tuberosae, centro pallescentes, griseae, determinatae, rotundatae vel angulatae, 2—4 mill. latae.

Hyphae fasciculatae, hypophylae, breves, apicem versus parum torulosae, non vel uni-(rarius bi-) septatae, flavo-fuscae, 30—35 μ longae, 3—5 μ crassae. Sporidia elongato-cylindrica, initio utrinque rotundata, demum sursum attenuata, plerumque subcurvata, pallide grisea, 1—2 septis transversalibus praedita, 20—40 μ longa, 3—5 μ crassa.

In *Lonicerae Periclymeni* Lin. foliis vivis prope Videiro, (Serra do Gerez); 400 m. altit. 8.83. N.º 1727. Leg. Moller.

Cercospora zonata Winter, nova spec.

Caespites gregarii, in macula magna (usque 12 millim. lata), fusco-purpurea, concentrica zonata, centro pallidiore, plerumque epiphylli. Hyphae vulgo breves, simplices, torulosae, fuscae, 26—44 μ longae, 6—8 μ crassae. Sporidia filiformi-clavata, apice parum attenuata, hyalina, plerumque 4-septata, 40—65 μ longa, 4—6 μ crassa.

Ad *Viciae Fabae* Lin. folia viva, pr. Coimbra. 3.83. N.º 2251. Leg. Moller.

Macrosporium concentricum Winter, nova spec.

Caespites dense sparsi, tenuissimi, in macula medio exarida, pallida, viridi-fusce late marginata et pluribus lineis, concentrica dispositis, circumdata, amphigeni. Hyphae fasciculatae, erectae, torulosae, pallide fuscae, remote septatae, ad septa constrictae, simplices, 50—70 μ longae, 5, ad basin 7 μ crassae. Sporae elongato-clavatae, in apice cylindrica attenuatae, pallide fuscae, muriformi septatae, magnitudine valde varia 35—100 μ longae, 15—18 μ crassae.

In *Phytolaccae decandrae* Lin. foliis vivis. Choupal prope Coimbra. 11.83. N.º 1920. Leg. Moller.

Ramularia purpurascens Winter, nova spec.

Maculae arescendo pallidae, griseae vel albidae, late fusce marginatae et area latissima, purpurascente, indeterminata circumdatae, angulato-rotundatae seu irregulares, 5—7 millim. diam. Caespites amphigeni, minutissimi, atrii. Hyphae fasciculatae, e stromate pulviniformi, minuto, fusco, celluloso ortae, hyalinae, simplices, brevissimae. Conidia cylindrica, utrinque acuminata, continua vel spurie unisep-tata, hyalina, 7—26 μ longa, 3 μ crassa.

In *Nardosmia fragrantis* Reich. foliis vivis. Cerca de S. Bento pr. Coimbra. 1.83. N.º 2110. Leg. Moller.

Leptostroma discosiooides Winter, nova spec.

Perithecia clypeata, plerumque orbicularia, interdum confluentia, nitide atra, ca. 120—200 μ lata, in macula pallide lutea, indeterminata et irregulari, plerumque secus nervos primarios expansa gregaria, hypophylla. Spermatia

minutissima, bacillaria, hyalina, continua, $3,5 \mu$ longa, $0,8 \mu$ crassa.

Ad *Lagerstroemiae indicae* Lin. folia arida. Coimbra, in horto botanico. 1.83, N.º 2060. Leg. Moller.

Gloeosporium Mygindae Winter, nova spec.

Stromata sparsa, immersa, punctiformia, parum concava, demum denudata, fusco-atra, $130-150 \mu$ lata, non maculicola. Conidia oblonga, basin versus parum attenuata, hyalina, continua, intus granulosa seu guttulis 2-3 oleosis praedita, $14-21 \mu$ longa, $5,25-7 \mu$ crassa, hyphis simplicibus, sublongis, hyalinis suffulta.

Ad *Mygindae pallentis* Sm. folia arida. Coimbra, in horto botanico. 1.83. N.º 2072. Leg. Moller.

Coniothyrium biforme Winter, nov. spec.

Perithecia nunc immersa, demum erumpentia, usque 300μ diam., nunc superficialia, $130-140 \mu$ diam., subglobosa, nitida, atra, membranacea, sub microscopio atro-violacea. Sporae angulato-globosae, fuscae, $5-7 \mu$ diam.

Ad *Fourcroyae* folia emortua. Coimbra, in horto botanico. 2.83. N.º 2146. Leg. Moller.

Pyrenochaete Stanhopeae Winter, nova spec.

Perithecia amphigena, erumpentia, sine macula, gregaria sparsave, atra, setis fuscis, saepe flexuosis continuis obsita. Spermatia oblongata vel cylindracea, utrinque rotundata, continua, guttulata, hyalina, $14-23 \mu$ longa, $4-7 \mu$ crassa.

In *Stanhopeae eburneae* Lindl. foliis aridis. Coimbra in horto botanico. 12.82. N.º 2005. Leg. Moller.

Observ. A *Pyrenochaete nobili* de Not. praecipue sterigmatibus brevioribus et simplicibus diversa.

Leptothyrium maculicolum Winter, nova spec.

Perithecia in macula magna, exarida, grisea, angustissime fusce cincta, angulata, 8-20 mill. lata, sparsa, epiphylla, disciformia, atra, sub-cutanea, ca. 0,25 mill. diam. Sporidia ovata, vel pyriformia, antice late rotundata, continua, pallidissime colorata, $15-16 \mu$ longa, $8-9 \mu$ crassa.

Ad *Quercus suberis* Lin. folia viva. Zombaria pr. Coimbra. 3.83. N.º 2256. Leg. Moller.

Ascochyta Aucubicola Winter, nova spec.

Perithecia in macula arescendo-albida, fusce cincta, irregulares, usque 15 mill. lata, epiphylla, sparsa, lenticularia, demum collabescentia, atra, $80-90 \mu$ diam. Sporidia oblonga, uniseptata, non constricta, hyalina, cumulata pallide fuscescentia, $7-9 \mu$ longa, $2,5 \mu$ crassa.

Ad *Aucubae japonicae* Thunb. folia viva. Coimbra, in horto botanico. 3.83. N.º 2236. Leg. Moller.

Ascochyta Molleriana Winter, nova spec.

Maculae rotundatae seu irregulares, arescendo-griseae, late fusco-purpureo cinctae, usque 12 mill. diam. Perithecia sparsa, epiphylla, membranacea, hemisphaerica, pertusa, pallida, 120—140 μ diam. Sporidia oblonga, saepe medio parum angustata, utrinque rotundata, hyalina, demum uniseptata, sed non constricta, 9,5—12 μ longa, 3,5 μ crassa.

Ad *Digitalis purpureae* Lin. folia viva pr. Leonte (Serra do Gerez), altit. 800 m. 8.83. N.º 1733. Leg. Moller.

Ascochyta Tweediana Winter, nova spec.

Perithecia in macula exarida, pallide grisea, late fusco-purpureo cincta, rotundata seu irregulari, 4—20 mill. lata, sparsa, epiphylla, punctiformia, poro pertusa, membranacea, fusco-atra, 50—60 μ diam. Sporae oblongae seu bacillares, utrinque late rotundatae, medio vix vel perparum constrictae, hyalinae, spurie uniseptatae, 5 μ longae, 1,5 μ crassae.

Ad *Bignoniae Tweedianae* Lindl. folia viva. Coimbra, in horto botanico. 3.83. N.º 2242. Leg. Moller.

Phyllosticta infuscata Winter, nova spec.

Maculae determinatae, irregulares, plerumque angulato-rotundatae, fuscidulae, margine obscuriore purpureo-fusco cinctae, demum in centro albidae, usque 6 mill. diam. Perithecia sparsa, punctiformia, subglobosa, atra, membranacea. Sporae oblongae, interdum ovatae, hyalinae, continuae, 3,5—4,5 μ longae, 2 μ crassae.

Ad *Teucrui Scordii* Brot. folia viva prope Caldas do Gerez. 8.83. altit. 315 m. N.º 1760. Leg. Moller.

Phyllosticta Kennedyae Winter, nova spec.

Maculae irregulares, saepe confluentes, plerumque marginales, fuscescente-pallidae, demum albescentes exaridaeque, fusco-cinctae. Perithecia hypophylla, sparsa, lenticularia, poro pertusa, fusca, 96—105 μ diam. Sporidia elliptica, continua, hyalina, 7—9 μ longa, ca. 3,5 μ crassa.

Ad *Kennedyae ovatae* Sims. folia viva. Coimbra, in horto botanico. 2.83. N.º 2217. Leg. Moller.

Phyllosticta Sterculiae Winter, nova spec.

Maculae irregulares, angulatae, pallide ochraceae, demum arescendo-candentes, late et indeterminate violacee cinctae. Perithecia rara, subglobosa, fusca, epiphylla, 60—65 μ diam. Sporae oblongae vel clavatae, medio interdum perparum constrictae, spurie uniseptatae, hyalinae, 8—9 μ longae, 3 μ crassae.

Ad *Sterculiae heterophyllae* Beauv. folia viva. Coimbra, in horto botanico. 2.83. N.º 2218. Leg. Moller.

Septoria Staphysagriae Winter, nova spec.

Perithecia in macula rotundato-angulata, demum irregulare, medio pallida exaridaque, late fusco cincta, determi-

nata, amphigena, gregaria, punctiformia, atra, 50—70 μ diam. Sporae bacillares, saepe parum curvatae, utrinque subattenuatae non vel vix visibile uniseptatae, hyalinæ, 10—16 μ longæ, $1\frac{1}{2}$ μ crassæ.

Ad *Delphini Staphysagriae* Lin. folia viva. Serra d'Arrabida. 4.80. Leg. Moller.

Diplodia Mygindæ Winter, nova spec.

Perithecia sparsa, epiphylla, sine macula, immersa, globosa, ostiolo punctiformi epidermidem pustulatim elevatam perforantia, atra, 240 μ ca. diam. Sporae elliptico-oblongæ, initio hyalinæ et continuae, demum uniseptatae, medio non vel vix constrictæ, fuscae, 24—25 μ longæ, 12—13 μ crassæ.

Ad *Mygindæ pallentis* Lin. folia arida. Coimbra, in horto botanico. 1.83. N.º 2072. Leg. Moller.

Thümen, F. von. Die Pilze des Oelbaumes.

Eine Zusammenstellung aller bis jetzt auf dem Oelbaum beobachteten Pilze, sowohl der Parasiten, als der Saprophyten. Die Arten sind nach den Organen, auf denen sie vegetiren, aufgezählt und beginnen die Pilze der Wurzeln, dann folgen die des Stammes, der Aeste, des Holzes, der Blätter, der Fruchtsteine und endlich die der Früchte selbst. Ein systematisches und ein alphabetisches Species-Verzeichniss machen den Schluss.

Wir geben die Beschreibungen der wenigen neuen Arten wieder, da die Arbeit selbst nicht allen Lesern zugänglich sein dürfte.

B. Pilze auf dem Stämme.

Melanconium Oleae Thüm. — *M. caespitibus* sparsis, subparvis, verrucaeformibus, opaco-nigricantibus; sporis ovoideis, crassiuscule tunicatis, bi-grossenucleatis, fuligineis, 9—10.5 mmm longis, 6 mmm crassis.

E. Pilze auf den Blättern.

Hypoderma Oleae Thüm. — *H. peritheciis* in foliorum pagina superiore, subgregariis, solitariis vel interdum confluentibus, rotundis vel ovatis, nigrescentibus, labiis depresso; ascis clavatis, brevi stipitatis, 75—95 mmm longis, 10—12 mmm crassis, achrois, octosporis; sporis fusiformibus, curvulatis, nucleatis, hyalinis 20—24 mmm longis, 3—4 mmm crassis. — *Hypoderma Hederae* De Not. proximum.

G. Pilze auf den Früchten.

Xylaria oleagina Thüm. — *X. stipitibus* sparsis, tenuissimis, fragilissimis, subfiliformibus, flexuosis, atris; peritheciis sparsis, conoideis, atris; ascis adhuc in speciminibus meis immaturis, sporis imperfectis, nondum evolutis.

Phoma Olivarum Thüm. — *Ph. peritheciis densis, submagnis, hemisphaerico-emersis, interdum confluentibus, nigris; sporis breve cylindraceo-ellipsoidicis, utrinque rotundatis, bigrossenucleatis, hyalinis, 3—5 mmm longis, 1.5—2 mmm crassis.*

Septoria oleagina Thüm. — *S. peritheciis sparsis, submagnis, semiimmersis, punctiformibus, atris, hemisphaericis in macula irregulari, pallide ochro-fusca, subsicca, disciformi-detrusa, sat magna; sporis rectis vel subcurvis, acicularibus, utrinque vix rotundatis, obsolete bi-triseptulatis, ad septa non constrictis, interdum obscure multinucleolatis, 10—15 mmm longis, 15 mm crassis.*

Phyllosticta dalmatica Thüm. — *Ph. peritheciis solitariis, valde sparsis, sub epidermide nidulantibus subimmersisque, punctiformibus, pro ratione magnis, nigris in macula subarescentia, orbiculari, disciformi, marginata, fusca, pruinosa; sporis clavato-fusiformibus, apice subacutatulis, basi subdilatato-rotundatis, simplicibus, rectis vel interdum minime arcuatulis, homogenis vel intus nubilosus, achrois, 22 mmm longis, 6—7 mmm crassis.*

Helminthosporium Olgae Thüm. — *H. caespitiis tenuibus, olivae superficiem plerumque totam occupantibus, nigris; hyphis fasciculatis, brevibus, multi-et breviarticulatis, subnodosulis, pauciramosis, griseo-fuscis, subcassis; sporis acrogenis, fusiformibus, rectis, saepius tricellularibus, basi verticeque acutato-rotundatis, ad septa minime constrictulis, luridis, 20—22 mmm longis, 10 mmm crassis.*

Eingegangene neue Literatur.

130. Arthur, J. C. Contributions to the Flora of Iowa. (From Proceedings Davenport Academy of Natural Sciences. Vol. IV.)
131. Neunter Bericht der Naturwissenschaftlichen Gesellschaft zu Chemnitz. Botanischer Inhalt: Zimmermann, Verschiedene Referate über Koch's Bacterien-Arbeiten. — Sterzel, Ueber die Flora und das geologische Alter der Kuhformation.
132. Berichte der deutschen Botanischen Gesellschaft. II. Band. Heft 8 und General-Versammlung in Magdeburg: Fisch, Entwicklungsgeschichte von *Doassansia Sagittariae*. — Hansen, Neue Untersuchungen über Alkoholgärungspilze.
133. Brotherus, V. F. Etudes sur la Distribution des Mousses au Caucase. (Helsingfors 1884.)
134. Bresadola, J. Fungi Tridentini novi vel nondum delineati. Fasc. IV.—V. (Tridenti 1884.)
135. Cooke, M. C. Illustrations of British Fungi XXVII. (London 1884.)
136. Ellis & Everhart, New Species of Fungi from Washington Territory. (Bullet. of Washburn Laboratory of Natural History 1884. Nr. 1.)

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Hedwigia](#)

Jahr/Year: 1884

Band/Volume: [23_1884](#)

Autor(en)/Author(s): Wittrock Veit Brecher, Nordstedt Otto

Artikel/Article: [Repertorium. Algae aquae duleis exsiccatae. 180-195](#)